

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันบทบาทของชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชนบทและชุมชนเมือง มีจุดเน้นที่รูปแบบของการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ซึ่งการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเป็นการพัฒนาแบบองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลาง เป็นการเพิ่มศักยภาพของคนและเสริมสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ให้มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการดูแลสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนของชุมชน โดยเฉพาะหลังวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 ที่ผ่านมามีความตระหนักว่าการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืนของไทยต่อไปต้องพัฒนาจากจุดแข็งในสังคมเป็นหลัก ซึ่งประกอบไปด้วย **สินทรัพย์ชุมชน** หรือ **ทุนทางสังคม** ที่มีอยู่ในทุกภาคส่วนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชุมชน หรือ การรวมกลุ่ม ซึ่งเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญ ในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในการจัดการปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง นำมาสู่การสร้างและเน้นให้ “เกิดการเรียนรู้” ที่จะปฏิรูปให้เกิดกลไกการบริหารจัดการที่ดี บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเสริมสร้างฐานรากของสังคมให้เข้มแข็ง ให้เป็นแกนหลักของสังคมไทย เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้เชื่อมโยงกับการพัฒนาชนบทและชุมชนเมืองต่อไป

จากจุดมุ่งหมายหลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 10 ที่ได้เน้นถึงสภาพของสังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน โดยมีปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการปฏิบัติที่สำคัญ โดยได้ยึดหลัก “ความพอเพียง” ของวิถีชีวิตที่มีความสัมพันธ์และการพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของบุคคล ชุมชน และสังคมนั้นๆ ให้มุ่ง “ทางสายกลางหรือความสมดุล” ระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ระหว่างผลประโยชน์ระยะสั้นและผลประโยชน์ระยะยาว ขณะเดียวกันยังต้องคำนึงถึง “คุณธรรมหรือความเป็นธรรม” ในการใช้และการแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสร้าง “ฐานความรู้” ในการจัดการทุนทางสังคม ทุนมนุษย์ ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน รวมทั้งยึด

หลัก “ความพอประมาณ” และ “ความสมดุล” ให้เป็นฐานการดำรงชีวิตของคนในสังคมให้อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันและเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน

ดังนั้นการสร้างฐานรากของระบบเศรษฐกิจและสังคมที่มั่นคง จึงเป็นการใช้โอกาสและปัจจัยแวดล้อมที่มีอยู่ในสังคม เพื่อคนในสังคมนั้นดำเนินการให้เกิดการยกระดับและเปลี่ยนแปลงในเชิงคุณภาพอย่างเป็นลำดับขั้น เป็นการพัฒนาที่สามารถพึ่งตนเองได้ มีภูมิปัญญาและสร้างภูมิคุ้มกัน ให้พร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและปัจจัยคุกคามจากภายนอกได้ จึงจำเป็นต้องทราบถึงแนวคิดเพื่อการพัฒนาดังกล่าว โดยการวัดผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมด้วยทุนทางสังคม ทุนมนุษย์ และทุนทางสิ่งแวดล้อมของแต่ละชุมชนพื้นที่ โดยการเข้าถึงการวิเคราะห์ข้อมูลและการวัดมูลค่าเพิ่มถึงความสามารถในพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการบริหารจัดการเชิงป้องกัน ปรับเปลี่ยนแบบแผนการผลิตและการบริโภคให้เกิดความคงอยู่ได้ด้วยตนเอง ควบคู่กับการรื้อฟื้นภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการฐานทรัพยากรของตนเอง และสร้างทางเลือกของการพัฒนาบนความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงความเข้มแข็งจากภูมิปัญญาของชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ

ความสำคัญดังกล่าวข้างต้นเมื่อคณะนักวิจัยนำมาวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในระดับพื้นที่ ภายใต้บริบทและแผนพัฒนาประเทศ จึงได้พิจารณาถึงศักยภาพของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางของการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวในภาคเหนือ ที่มีสภาพทางภูมิศาสตร์ ประชากรศาสตร์ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมในการเป็นตัวแทนที่จะดำเนินการศึกษาถึงผลลัพธ์ของการสร้างมูลค่าเพิ่มของการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชนในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมให้มีความมั่นคงและสมดุลได้ อีกทั้งคณะผู้วิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทในการมีส่วนร่วมกับท้องถิ่นภายใต้วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ที่จะเป็น “มหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่น” จะได้เข้าไปศึกษาและร่วมกันทำงานกับท้องถิ่นและชุมชน ถึงผลสำเร็จในการเรียนรู้ที่จะวัดผลมูลค่าเพิ่มของการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมให้มีความสมดุลและมีคุณภาพยั่งยืน เพื่อวิเคราะห์ถึงมูลค่าเพิ่มจากการสร้างสังคมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและเสมอภาค รวมถึงการวิเคราะห์ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจอย่างมีคุณภาพและสามารถปรับตัวได้มั่นคงและเป็นธรรม ยังแสดงให้เห็นถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม และสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าเพิ่มของการใช้ทุนที่มีอยู่ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้จัดการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้ทราบถึงผลลัพธ์ของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยการบูรณาการความรู้ความเข้าใจในสร้างมูลค่าเพิ่มของการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชนกับนักวิจัยในท้องถิ่นของแต่ละตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

ตลอดจนเกิดความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในแต่ละพื้นที่เข้ามาทำงานร่วมกันเพื่อสนับสนุนงานวิจัยให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางของการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.2 คำถามเพื่อการวิจัย

การเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชน ให้สามารถวิเคราะห์และประเมินตนเองในการจัดการสินทรัพย์ชุมชน เพื่อยกระดับการสร้างและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ตามสภาพบริบทของชุมชนนั้นได้หรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

โครงการวิจัยเรื่อง “การวัดมูลค่าเพิ่มของสินทรัพย์ชุมชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคชนบท และชุมชนเมือง จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ

- (1) เพื่อสร้างการเรียนรู้ (LM) ในการวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชนในการสร้างความมั่นคงด้านการจัดการสินทรัพย์ชุมชนของท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่
- (2) เพื่อทราบมูลค่าเพิ่มของการจัดการสินทรัพย์ชุมชน ที่ได้จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ภาคชนบท และชุมชนเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ให้สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ขอบเขตของโครงการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้จะเป็นการสร้างการเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับคนในท้องถิ่น ให้สามารถวัดและประเมินตนเอง ว่าสามารถสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับรากหญ้า ได้อย่างไร และทราบถึงมูลค่าเพิ่มของการจัดการสินทรัพย์ชุมชน ที่ได้จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ภาคชนบท และชุมชนเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ให้สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

การศึกษานี้จะทำการศึกษาถึงข้อมูลศักยภาพของการรวมกลุ่มของแต่ละชุมชนในการจัดการสินทรัพย์ชุมชนในแต่ละพื้นที่ โดยการแสดงความคิดเห็นร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ธุรกิจชุมชนและคณะนักวิจัย โดยแต่ละชุมชนพื้นที่เป้าหมายเป็นผู้นำเสนอกลุ่มชุมชนที่จะเข้าสู่การเรียนรู้ในการวัดมูลค่าเพิ่มของการจัดการสินทรัพย์ในชุมชนให้มีคุณภาพและสมดุล หลังจากนั้นใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR)

เพื่อสะท้อนภาพของการวิเคราะห์และเรียนรู้ร่วมกันในการสร้างมูลค่าเพิ่มและวัดมูลค่าเพิ่มที่จะได้จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคชนบท และชุมชนเมืองที่จะเป็นตัวแทนของจังหวัดเชียงใหม่ ในการศึกษานี้จะทำการศึกษาเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของการรวมกลุ่มชุมชนและสินทรัพย์ของชุมชน ระยะที่ 2 เป็นการสร้างการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและการวัดมูลค่าเพิ่มในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีคุณภาพและสมดุล และระยะที่ 3 เป็นการประเมินตนเองเพื่อทราบถึงผลการวัดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่และทำการเพื่อการขยายผลการศึกษาดูการพัฒนาแบบบูรณาการระหว่างพื้นที่อื่น

1.5 สมมติฐานของการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่อง “การวัดมูลค่าเพิ่มของสินทรัพย์ชุมชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคชนบท และชุมชนเมือง จังหวัดเชียงใหม่” มีสมมติฐานของการวิจัย ได้แก่

- (1) การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพในด้านของการจัดการสินทรัพย์ของชุมชน ต้องเริ่มจากการพัฒนาคนในชุมชนให้มีความรู้ ความสามารถและเข้าใจถึงคุณค่าและความสำคัญของสินทรัพย์ชุมชน อย่างแท้จริง
- (2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ (LM) จะสามารถพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนและการมีส่วนร่วม ในการใช้สินทรัพย์หรือทุนของชุมชนเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นของตนเองได้

1.6 วิธีการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “การวัดมูลค่าเพิ่มของสินทรัพย์ชุมชนจากการจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคชนบทและชุมชนเมือง จังหวัดเชียงใหม่” มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

(1.) ประชากรศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ตัวแทนกลุ่มธุรกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 24 อำเภอ

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage random sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความต้องการเข้าร่วมโครงการ ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) จากอำเภอต่างๆ ที่สนใจจะเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 19 อำเภอ

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดเลือกประชากรจากกลุ่มธุรกิจชุมชน และการกลุ่มของชุมชนที่เป็นตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยวิธีสุ่มแบบเจาะจง ตามวัตถุประสงค์ (Purposive sampling) ของแต่ละตำบลที่เข้าร่วม

(2.) ข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ

ได้แก่การสืบค้นข้อมูลการจัดการสินทรัพย์ชุมชน ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาของกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มชุมชน) จากพื้นที่ในเขตชุมชนท้องถิ่น และชุมชนเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสู่การเรียนรู้ วิเคราะห์การสร้างและวัดมูลค่าเพิ่ม โดยการจดบันทึก ประกอบกับวิธีการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์เจาะลึก โดยมีสมาชิกของกลุ่มเป็นผู้ร่วมกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) และให้ข้อมูลตลอดระยะเวลาของการดำเนินงาน (Participatory research)

2) ส่วนข้อมูลทุติยภูมิ

เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเบื้องต้นด้านต่างๆ ได้แก่ การบริหาร การจัดการองค์กร การก่อเกิดการรวมกลุ่ม ปัญหาและความต้องการในการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม เป็นต้น โดยการศึกษาครั้งนี้จะเป็นการศึกษาแบบการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) ดังนั้น จึงมีส่วนราชการและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ถือว่าเป็นผู้ร่วมวิจัยในท้องถิ่นด้วยที่สำคัญคือ องค์การบริหารส่วนตำบล สถานีอนามัยประจำตำบล สำนักงานเกษตร สำนักงานสหกรณ์ และส่วนงานด้านการศึกษา เป็นต้น

3) ชนิดของเครื่องมือ

3.1) ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต(Interview schedule)

เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีลักษณะคำถามซึ่งกำหนดคำตอบไว้ล่วงหน้าให้เลือกตอบ (Close ended questions) และคำตอบแบบให้เติมคำตอบ (open ended questions) โดยนักวิจัยจะเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์และสังเกต เพื่อบันทึกข้อมูลที่ได้จากกลุ่มชุมชนโดยแบ่งเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์เป็น 3 ตอน

3.1.1) ข้อมูลลักษณะพื้นฐานทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มชุมชน

3.1.2) ข้อมูลสภาพทั่วไปด้านสินทรัพย์ชุมชนและการจัดการ
สินทรัพย์ของชุมชนตลอดจนการบริหารการจัดการกลุ่ม การก่อเกิดกลุ่มชุมชน

3.1.3) ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของกลุ่ม เพื่อ
การพัฒนากลุ่ม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม

3.2) แบบประเมินสินทรัพย์ชุมชน

3.2.1) ข้อมูลจากโครงการเพื่อระบุถึงการวัดมูลค่าสินทรัพย์
ชุมชน

3.2.2) กิจกรรมของโครงการส่งผลกระทบต่อระดับการพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่น

3.2.3) การใช้ประโยชน์สินทรัพย์

3.2.4) ลักษณะการเป็นเจ้าของและสิทธิในการบริหารจัดการ

3.2.5) รายได้จากโครงการหรือสินทรัพย์

3.2.6) ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์สินทรัพย์

3.2.7) แนวทางในการพัฒนาสินทรัพย์ชุมชน

3.2.8) ผลประโยชน์ที่ส่งผลกระทบต่อระดับการพัฒนาเศรษฐกิจ
ชุมชน

3.2.9) การประเมินผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าทางการเงิน
ของกิจกรรมและโครงการตามแผนยุทธศาสตร์

3.2.10) ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติและผู้มีส่วนร่วมในชุมชน

3.3) แบบการประเมินแผนชุมชนตามแผนงานและโครงการด้าน
เศรษฐกิจ และสังคม โดยประกอบด้วยเกณฑ์ที่สำคัญใน 2 ระดับ คือเกณฑ์การประเมินหน่วยงาน
และเกณฑ์การประเมิน โครงการดังนี้

3.3.1) การประเมินหน่วยงานตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด
การประเมินผลหน่วยงาน ประกอบด้วย 7 เกณฑ์ 22 ตัวชี้วัด เพื่อประเมินมูลค่าเพิ่มของการ
พัฒนาแผนยุทธศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจและสังคม

3.3.2) เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดประเมินผลโครงการ ตามเกณฑ์
มาตรฐานและตัวชี้วัด การประเมินผลหน่วยงาน ประกอบด้วย 8 เกณฑ์ 27 ตัวชี้วัด เพื่อประเมิน
มูลค่าเพิ่มของการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจและสังคม

3.4) สื่อนวัตกรรมที่ได้จากโครงการภายใต้ชุดโครงการวิจัยการ
จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของภาคชนบทและชุมชนเมือง จังหวัดเชียงใหม่

นอกเหนือจากการสัมภาษณ์และสังเกตแล้ว การที่จะได้ข้อมูลให้ครบถ้วน จำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยอาศัยวิธีการดังต่อไปนี้

- 1) การจัดเวทีชาวบ้าน เพื่อระดมความคิดเห็นและหาข้อตกลง
- 2) การจัดการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อติดตามผลงานและประเมินผล และร่วมกันแก้ไขปัญหา
- 3) การสังเกตเป็นการสังเกตการทำงานในกระบวนการผลิต
- 4) การศึกษาดูงานกลุ่มอื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จ
- 5) การวางแผน การพัฒนาระบบการจัดการ
- 6) การอบรม โดยให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มชุมชนที่เจ้าหน้าที่เลือกมาในด้านต่างๆ ตามความต้องการของกลุ่ม
- 7) การจัดประชุมสัมมนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้จากเวทีการแลกเปลี่ยน
- 8) การศึกษาดูงาน

1.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยเรื่อง “การวัดมูลค่าเพิ่มของสินทรัพย์ชุมชนจากการจัดการการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคชนบทและชุมชนเมือง จังหวัดเชียงใหม่” สามารถตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) โดยสามารถระบุประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในด้านต่างๆ ดังนี้

- (1) ด้านองค์ความรู้
 - 1) ทราบบริบทและศักยภาพของชุมชนในท้องถิ่น ที่มีผลต่อการจัดการสินทรัพย์ชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของจังหวัดเชียงใหม่
 - 2) ทราบสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของจังหวัดเชียงใหม่

3) กระบวนการจัดการการเรียนรู้ของนักวิจัยท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่มและสามารถวัดมูลค่าเพิ่มในการจัดการสินทรัพย์ชุมชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของจังหวัด เชียงใหม่

4) ชุมชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้ร่วมกับชุมชน ในการใช้ความรู้ทางวิชาการมาวิเคราะห์เพื่อประเมินตนเองได้เพื่อนำมาปฏิบัติจริงกับการพัฒนาของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่

5) ชุมชนได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการการเรียนรู้เพื่อการสร้าง ความสมดุลให้กับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมสู่การปฏิบัติจริงกับชุมชนของตนเอง

(2) ด้านการพัฒนา

1) ชุมชนในท้องถิ่นของจังหวัดเชียงใหม่ สามารถสร้างความมั่นคงทาง เศรษฐกิจในระดับรากหญ้าได้

2) ชุมชนในท้องถิ่นของจังหวัดเชียงใหม่ได้รับการแก้ไขปัญหาและ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการกรบรโภคและคุณภาพการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม

3) ผู้นำของชุมชนท้องถิ่น ตัวแทนกลุ่มชุมชน ตัวแทนกลุ่มธุรกิจชุมชน และ ผู้ช่วยนักวิจัย ได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มและการวัดมูลค่าเพิ่มทาง เศรษฐกิจและสังคม ในการสร้างฐานความรู้ โดยการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน

4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตัวแทนนักวิจัยท้องถิ่นได้รับการพัฒนา ศักยภาพด้านการวัดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคมในชุมชนของตนเอง

(3) หน่วยงานต่างๆ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถพัฒนาบุคลากรของตนเองให้ เข้าใจถึงบทบาทความสำคัญของการบริหารจัดการท้องถิ่นด้วยสินทรัพย์ที่มีค่าของชุมชนได้ อย่างเหมาะสมกับเป็นนักวิจัยระดับท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

2) กลุ่มชุมชนในท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ สามารถพัฒนาบุคลากรของกลุ่ม ของตนเองให้เป็นนักวิจัยระดับท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

3) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ นำผลงานวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอน ให้แก่นักศึกษา

4) นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้รับประสบการณ์ตรงจากการวิจัย

1.8 นิยามศัพท์

การจัดการการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดการการเรียนรู้สู่ความเป็นสุขและความสำเร็จ ซึ่งประกอบไปด้วยการเรียนรู้ในตนเอง การเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน การเรียนรู้ร่วมกับองค์กรพันธมิตร และการเรียนรู้ร่วมกันทุกฝ่าย ผ่านกระบวนการ 4 ลำดับ คือ กระบวนการผสมผสาน กระบวนการกรอง กระบวนการคัดตะกอน และกระบวนการตกผลึก

มูลค่าเพิ่ม หมายถึง การเปลี่ยนข้อมูล เป็นข่าวสาร เป็นความรู้ และสามารถนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มก่อให้เกิดความฉลาดเฉลียว ในการปฏิบัติเปลี่ยนวิธีคิดในการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การสร้างมูลค่าเพิ่มนี้ต้องการบริหารจัดการมาก ดังนั้นความรู้จะต้องแสวงหาความรู้ที่ทันสมัย มีการแบ่งปันความรู้อย่างถูกต้อง และสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดขึ้น

สินทรัพย์ชุมชน หมายถึง สิ่งที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตนอันมีมูลค่า หรือคุณค่าต่อชุมชน ซึ่งเป็นกลุ่มชนหลายคนอยู่ร่วมกันอย่างผูกพันกัน และร่วมกันพัฒนา สร้างสรรค์ และใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ของชุมชนนั้น อันประกอบไปด้วย สินค้า บริการ สิ่งประดิษฐ์ ศิลปวัฒนธรรม ท้องเที่ยว ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจชุมชน สวัสดิการสังคม การศึกษา

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของคนในชุมชนและสังคมจากกระบวนการจัดการการเรียนรู้ในลักษณะของแผนงานหรือโครงการแล้วบริหารจัดการจนเกิดผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเอง ชุมชน และสังคมให้ดีขึ้น

ชุมชนชนบท

“ชุมชนชนบท” เป็นชุมชนในเขตชนบท มีความหนาแน่นของประชากรน้อย ผู้อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน มีชีวิตความเป็นอยู่คล้ายคลึงกัน ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี มีอาชีพเกษตรกรรม หรืออาชีพที่เกี่ยวข้อง